

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра менеджменту

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор (перший проректор)

_____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППН 05 Корпоративне управління

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність

073 «Менеджмент»

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій та адміністрування»

(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет економіки і управління

(найменування інституту, факультету)

мова навчання державна

2019 рік

Робоча програма «Корпоративне управління» для здобувачів вищої освіти
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 073 «Менеджмент», освітня програма (спеціалізація)
«Менеджмент організацій та адміністрування» .
(назва спеціалізації)
«27» серпня 2019 року. - 23 с.
Розробники: Кутідзе Л.С., доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту

«27» серпня 2019 року _____ (Пуліна Т.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і управління
(найменування факультету)

Протокол від «25» вересня 2019 року № 22

«25» вересня 2019 року Голова _____ (Корольков В.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2, ECTS -4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація): 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи студента –5 год.	Освітній ступінь: магістр	30	6
		Практичні, семінарські	
		14	2
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		76	112
		Індивідуальні завдання:	
	контр.роб		
	Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36,7% до 63,3%

для заочної форми навчання – 8,3% до 91,7%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними основами корпоративного управління, інституційними та інформаційними інструментами забезпечення функціонування системи корпоративного управління на підприємстві.

Завданням навчальної дисципліни є:

- засвоєння теоретичних основ корпоративного управління;
- оволодіння методологічними основами прийняття управлінських рішень в корпоративному управлінні;
- використання основних елементів та принципів корпоративного контролю, механізмів його здійснення в діяльності підприємств;

- застосування методів оцінювання економічної ефективності корпоративного управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

фахові компетентності:

- СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;
- СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію

Очікувані програмні результати навчання:

- РН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;
- РН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;
- РН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
- РН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
- РН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи корпоративного управління.

Тема 1. Теоретичні основи та передумови виникнення корпоративного управління.

Поняття корпоративного управління. Визначення та зміст категорії „корпоративне управління”. Особливості функцій менеджменту в управлінні структурами корпоративного типу. Характеристика складових елементів корпоративного управління. Сучасні концепції корпоративного управління: об’єкти і функції.

Моделі корпоративного управління та їх характеристика. Інсайдерська та аутсайдерська моделі корпоративного управління: переваги, недоліки, сфери застосування. Характеристика існуючих моделей корпоративного управління акціонерними товариствами (німецька, англо-американська, японська, підприємницька, змішана). Стандарти корпоративного управління. Призначення та зміст національних кодексів корпоративного управління. Концепція розвитку корпоративного управління в Україні. Програма розвитку корпоративного управління в Україні. Формування та призначення кодексів корпоративного управління окремих компаній.

Тема 2. Зовнішнє середовище корпоративного управління.

Структура корпоративних органів управління. Особливості зовнішнього та внутрішнього середовища корпорацій (АТ). Елементи зовнішнього та внутрішнього середовища АТ.

Нормативно-правова база корпоративного управління в Україні. Правове регулювання підприємницької діяльності. Правове забезпечення процесів приватизації та корпоратизації. Законодавче регулювання процесу створення та функціонування АТ. Вимоги до установчих документів АТ. Антимонопольне регулювання. Законодавство стосовно цінних паперів та фондового ринку. Адаптація українського законодавства щодо корпоративного управління до міжнародних норм.

Інфраструктура корпоративного середовища. Особливості середовища функціонування корпорацій в Україні. Форми державного регулювання ринку цінних паперів. Роль і функції Комісії з цінних паперів та фондового ринку. Антимонопольне регулювання в корпоративному секторі. Управління державними корпоративними правами. Податкова політика в корпоративному секторі України. Сутність та роль депозитарної системи в корпоративному регулюванні. Види депозитарної діяльності та її суб’єкти. Управління рухом акцій на первинних і вторинних ринках. Фінансові посередники в системі корпоративного управління. Основні організаційні форми фінансового посередництва.

Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління.

Ключові учасники корпоративних відносин. Акціонерна форма підприємницької діяльності. Сутність акціонерної форми власності: передумови та цілі формування. Визначення поняття „акціонерне товариство”. Корпоративні риси акціонерних товариств

(АТ). Переваги та недоліки діяльності АТ. Види акціонерних товариств. Шляхи та етапи створення АТ.

Повноваження органів управління АТ. Загальні збори акціонерів: функції, повноваження, технологія підготовки та проведення. Виконавчі органи управління (рада директорів, правління) в системі управління АТ – функції, розподіл повноважень.

Особливості прийняття управлінських рішень в корпораціях (АТ) різного типу. Фактори, що впливають на управлінські рішення в корпораціях: структура власності, інтереси зацікавлених груп, тип організаційної структури управління, галузеві чинники тощо. Конфлікт інтересів. Ідентифікація основних груп зацікавлених у результатах діяльності АТ. Особливості формування акціонерного сектору в Україні.

Тема 4. Організаційний механізм управління корпорацією.

Підпорядкованість органів управління корпораціями. Характеристика організаційного механізму управління АТ. Основні елементи та рушійні сили організаційного механізму. Структурна складова організаційного механізму. Процесні характеристики діяльності органів управління АТ. Механізми розподілу та реалізації влади в корпораціях

Корпоративні об'єднання. Різновиди організаційних об'єднань корпоративного типу. Об'єднання осіб та капіталів: характеристика варіантів побудови та регулювання. Порівняльна характеристика форм об'єднання підприємств.

Галузеві особливості корпоративних об'єднань. Корпоративні форми підприємництва в Україні. Поняття та ознаки господарського товариства. Господарські товариства як організаційно – правова форма підприємництва.

Тема 5. Суть економічного механізму корпоративного управління.

Сутність економічного механізму корпоративного управління. Економічні інтереси як рушійна сила та основа функціонування економічного механізму корпорації (АТ). Склад та основні функції економічного механізму управління корпорацією. Характеристика елементів економічного механізму діяльності корпорацій. Система зовнішніх та внутрішніх економічних відносин корпорацій (АТ). Загальна характеристика ринкової, інвестиційної, фінансової, мотиваційної та інших складових економічного механізму. Взаємозв'язок економічного та організаційного механізмів функціонування корпорації (АТ). Інтеграційні корпоративні системи. Основні характеристики інтеграційних процесів. Схема формування концерну та холдингової компанії. Позитивні та негативні властивості холдингових структур. Різновиди і характеристики мережових структур. Особливості управління в різних формах інтегрованих структур. Класифікація інтегрованих бізнес-структур. Етапи створення інтегрованих корпоративних структур.

Змістовний модуль 2. Організаційно-правові та практичні аспекти корпоративного управління.

Тема 6. Тактичне і стратегічне управління корпораціями.

Модель стратегії та тактики розвитку корпорації. Особливості тактичного та стратегічного управління корпораціями (АТ). Стратегічне управління як інструмент реалізації потенціалу корпоративного управління. Типові риси та відмінності корпорацій (АТ), що впливають на структуру та процес тактичного і стратегічного управління. Види та етапи розробки корпоративної стратегії. Визначення загальнокорпоративних стратегій та побудова „стратегічного набору” корпорацій. Фактори, що визначають стратегію розвитку корпорації. Стратегічне планування в корпораціях. Порядок визначення параметрів системи стратегічного планування АТ. Управління організаційним розвитком корпорацій (АТ). Цілі, принципи, моделі організаційного розвитку корпорацій (АТ). Характеристика форм реорганізації АТ: злиття, приєднання, поділ, відділення, перетворення тощо як організаційне забезпечення виконання відповідних стратегій. Особливості застосування форм реорганізації АТ. Процедура банкрутства акціонерного товариства. Санація як примусова форма реорганізації АТ. Порядок ліквідації АТ. Рейдерство та механізми захисту від ворожих поглинань.

Тема 7. Корпоративне управління капіталом та витратами

Форми корпоративного капіталу та різновиди корпоративних витрат. Сутність корпоративного капіталу. Поняття і структура корпоративного капіталу. Шляхи формування. Статутний капітал АТ: економічна роль, розміри, форми внесків, відносини власності, динамічність. Принципи, на яких ґрунтується функціонування статутного капіталу. Види витрат від операційної діяльності. Склад витрат, пов'язаних з виробничою діяльністю акціонерного товариства. Загальна модель формування витрат АТ.

Характеристика цінних паперів АТ. Види цінних паперів: загальна характеристика та сфери застосування. Класифікація та основні характеристики акцій АТ за типами, категоріями та формами випуску. Види вартості акцій: номінальна, емісійна, ринкова, балансова. Переваги випуску акцій та облігацій як інструментів залучення капіталу. Вимоги до розміщення акцій. Лістинг. Переваги та недоліки векселів. Основні параметри емісії облігацій та фактори, що на них впливають. Переваги й недоліки альтернативних моделей емісійних стратегій підприємств.

Формування та регулювання корпоративного капіталу. Роль інвесторів у формуванні капіталу АТ. Формування портфеля цінних паперів АТ: принципи та основні фінансові результати. Дивідендна політика. Характеристика ролі дивідендної політики АТ в умовах

сучасної економіки. Фактори, що впливають на дивідендну політику АТ. Основні етапи формування дивідендної політики АТ.

Тема 8. Корпоративний контроль та звітність в системі корпоративного управління

Поняття та концептуальні засади корпоративного контролю. Система корпоративного контролю та її функції. Форми та моделі корпоративного контролю. Внутрішній та зовнішній аудит в корпораціях. Сегменти та учасники ринку корпоративного контролю. Різновиди корпоративного контролю. Форми корпоративного контролю: аутсайдерські, інсайдерські, коаліційний контроль. Типологія корпоративного контролю: акціонерний, фінансовий, управлінський контроль. Моделі корпоративного контролю.

Звітність в системі корпоративного управління. Вимоги до звітності учасників фондового ринку. Побудова фінансової звітності згідно з міжнародними та національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Розкриття звітної інформації учасниками фондового ринку. Консолідована фінансова звітність.

Тема 9. Корпоративна культура та її роль у корпоративному управлінні

Сутність і функції корпоративної культури. Місце корпоративної культури у формуванні належного корпоративного управління. Рівні корпоративної культури. Зміст корпоративної культури. Ієрархія корпоративної культури. Культурна мережа корпорації. Характеристики корпоративного типу організаційної культури. Чинники, що впливають на корпоративну культуру (цілі, цінності, стандарти, норми, які панують у суспільстві, інтереси зацікавлених груп тощо). Особливості, основні складові, різновиди і моделі корпоративних культур. Порівняння різних типів корпоративних культур. Механізм формування корпоративної культури. Підходи до оцінки корпоративної культури. Методи оцінки корпоративної культури. Напрями аналізу корпоративної культури. Модель оцінки корпоративної культури.

Тема 10. Оцінювання ефективності та якості корпоративного управління

Концепції та методичні підходи до визначення та оцінки ефективності корпоративного управління. Фактори підвищення ефективності корпоративного управління. Модель взаємозв'язку видів ефективності та факторів, що впливають на їх рівень. Критерії оцінки ефективності корпорації. Показники оцінки ефективності корпоративного управління. Особливості оцінки ефективності управління корпораціями (АТ) різного типу. Етапи формування системи ефективного корпоративного управління. Напрями підвищення ефективності управління корпораціями (АТ). Типові заходи з підвищення якості та ефективності корпоративного управління в АТ та в корпоративних об'єднаннях.

Організаційна ефективність: сутність, параметри та методи оцінки. Ефективність інвестиційної діяльності. Оцінка ефективності портфеля цінних паперів АТ. Ефективність корпоративного управління як досягнення балансу інтересів.

Рейтинги корпоративного управління. Сутність рейтингових оцінок. Основні складові рейтингу корпоративного управління. Шкала рівнів рейтингу корпоративного управління. Різні методики рейтингового оцінювання корпоративного управління.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи корпоративного управління												
Тема 1. Теоретичні основи та передумови виникнення корпоративного управління	11	2	2			7	11	0,5				10,5
Тема 2. Зовнішнє середовище корпоративного управління	13	4	1			8	13	0,5				12,5
Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	11	2	1			8	11					11
Тема 4. Організаційний механізм управління корпорацією	11	2	1			8	11	0,5	0,5			10
Тема 5. Суть економічного механізму корпоративного управління	13	4	1			8	13	0,5	0,5			12
Змістовий модуль 2. Організаційно-правові та практичні аспекти корпоративного управління												
Тема 6. Тактичне і стратегічне управління корпораціями	13	4	2			7	13	0,5				12,5
Тема 7. Корпоративне управління капіталом та витратами	13	4	2			7	13	0,5	0,5			12
Тема 8. Корпоративний контроль та звітність в системі корпоративного управління	12	2	2			8	12	0,5				11,5
Тема 9. Корпоративна культура та її роль у корпоративному управлінні	11	2	-			9	11					11
Тема 10. Оцінювання ефективності та якості корпоративного управління	12	4	2			6	12	0,5	0,5			11
Усього годин	120	30	14			76		4	2			114

5. Теми практичних занять

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Ден.	Заоч.
1	Теоретичні основи та передумови виникнення корпоративного управління	2	
2	Зовнішнє середовище корпоративного управління	1	
	Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	1	
3	Організаційний механізм управління корпорацією	1	0,5
	Суть економічного механізму корпоративного управління	1	0,5
4	Тактичне і стратегічне управління корпораціями	2	
5	Корпоративне управління капіталом та витратами	2	0,5
6	Корпоративний контроль та звітність в системі корпоративного управління	2	
7	Оцінювання ефективності та якості корпоративного управління	2	0,5
	Всього	14	4

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота.

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи студента.

Метою СРС є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять та виконання домашніх завдань;
- систематизація вивченого матеріалу курсу перед написанням модулів та підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді на науковій студентській конференції та/або публікацією статті (тез доповіді) у науковому збірнику, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, підготовка та проведення студентом на практичному занятті

міні-лекції, складання словника по курсу, розробка тематичного кросворду, написання реферату за заданою тематикою тощо).

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення даної дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких студент на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів. До самостійної роботи також відноситься підготовка рефератів.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Ден.	Заоч.
1	Теоретичні основи та передумови виникнення корпоративного управління	11	10,5
2	Зовнішнє середовище корпоративного управління	13	12,5
3	Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	11	11
4	Організаційний механізм управління корпорацією	11	10
5	Суть економічного механізму корпоративного управління	13	12
6	Тактичне і стратегічне управління корпораціями	8	12,5
7	Корпоративне управління капіталом та витратами	7	12
8	Корпоративний контроль та звітність в системі корпоративного управління	8	11,5
9	Корпоративна культура та її роль у корпоративному управлінні	9	11
10	Оцінювання ефективності та якості корпоративного управління	6	11
	Разом	76	114

9. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних науково (навчально)- дослідницьких завдань:

- підготовка статті до друку;
- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у студентських олімпіадах;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим студентом планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу).
- виготовлення схем.
- написання есе, творчих завдань тощо.

Студенти за темами, вказаними в тематичному плані дисципліни та у методичних рекомендаціях до самостійної роботи, виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів, реферативних доповідей, аналізу наукових статей, статистичних даних по місту, області, регіону.

Для студентів заочної форми навчання – виконання контрольної роботи.

10. Методи навчання

Викладання курсу «Корпоративне управління» передбачає використання наступних груп методів навчання:

1) словесні методи (джерелом знання яких є усне або друковане слово):

- *розповідь* – цей метод передбачає оповідну, описову форми розкриття навчального матеріалу з метою спонукання здобувачів вищої освіти до створення в уяві певного образу;

- *пояснення* – метод, який передбачає розкриття сутності певного явища, процесу, закону;

- *бесіда*, як метод, передбачає використання попереднього досвіду здобувачів вищої освіти з певної галузі знань і на основі цього залучення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних знань;

- *навчальна дискусія* – метод передбачає проведення навчальних групових дискусій/обговорень з певної проблеми в малих групах; використовується для стимулювання пізнавального інтересу, залучення здобувачів вищої освіти до активного обговорення різноманітних наукових точок зору з тієї чи іншої проблеми, спонукання їх до осмислення різних підходів, до аргументації чужої і своєї позиції;

- *лекція* – передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою; використовується для забезпечення закінченості і цілісності сприйняття здобувачами вищої освіти навчального матеріалу в його логічних опосередкуваннях і взаємозв'язках по темі в цілому;

2) наочні методи (джерелом знань яких є спостережувані предмети, явища, наочні посібники):

- *ілюстрація* – передбачає розкриття сутності предметів і процесів через їх символічне зображення; використовується для показу здобувачам вищої освіти ілюстративних посібників, плакатів, таблиць, графіків, схем, зарисовок на дошці, моделей і т.п.;

- *демонстрація* – метод, який характеризується рухомістю засобу демонстрування; використовується для показу здобувачам вищої освіти предметів і процесів в натурі і динаміці (наприклад, перегляд навчального кінофільму, презентації);

3) практичні методи (здобувачі вищої освіти отримують знання і виробляють вміння, виконуючи практичні дії, які сприяють формуванню та закріпленню практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань). При викладанні курсу «Корпоративне управління» використовуються наступні практичні методи:

- *практична робота* – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;

- *вправа* – для повторного виконання розумової або практичної дії з метою оволодіння нею або підвищення її якості;

- *дослідницький метод* – передбачає здобуття знання, дослідження предмету або явища, формулювання висновків і застосовування здобутих знань і навичок у житті, що вимагає від здобувачів вищої освіти максимуму самостійної пошукової, творчої діяльності, розв’язання наукових завдань;

- *проблемна ситуація* – організація навчального процесу, що передбачає створення проблемної ситуації та активну самостійну діяльність здобувачів вищої освіти у її розв’язанні. Це веде до ґрунтовного засвоєння і закріплення наукових положень, розвиває творче мислення і здатність до самостійної діяльності;

4) інтерактивні методи навчання (навчання, побудоване на активній взаємодії викладача та здобувачів вищої освіти):

- *кейс-метод* або *метод ситуаційних вправ* – метод, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності здобувачів вищої освіти, сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз і діагностику проблем;

- *ділова гра* – метод пошуку рішень в умовній проблемній ситуації, що застосовується як метод активного навчання її учасників з метою вироблення у них навичок прийняття рішень в нестандартних ситуаціях, а також як засіб тестування здібностей;

- *метод модерації* – метод, що дає змогу організувати інтерактивне спілкування, структуруючи та спрямовуючи групову роботу; спрямований на груповий пошук причин виниклої ситуації (проблеми), виявлення ймовірних наслідків і визначення шляхів вирішення ситуації;

11. Очікувані результати навчання з дисципліни
«Корпоративне управління»

Програмні результати навчання	Очікувані результати навчання з дисципліни
РН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.	- розуміння основ системного підходу до проблеми корпоративного управління, переваг та недоліків моделей корпоративного управління; - розуміння впливу факторів зовнішнього середовища на процеси управління та вміння їх ідентифікувати; - набуття теоретичних знань та навичок використання в практичній діяльності методів контролю та оцінки ефективності корпоративного управління.
РН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;	- розуміння сучасних концепцій та складових елементів корпоративного управління; - знання про специфіку формування та розвитку акціонерного капіталу та корпоративної власності. - знання сутності та складових організаційного та економічного механізмів корпоративного управління; - вміння визначати особливості функціонування учасників корпоративних відносин; - розуміння сутності робіт з планування, організації, координації та регулювання в процесі корпоративного управління; - знання концепцій та методичних підходів до визначення та оцінки ефективності корпоративного управління та вміння застосовувати їх на практиці.
РН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;	- розуміння особливостей тактичного та стратегічного управління корпораціями; факторів, що визначають стратегію розвитку; - знання видів та етапів розробки та реалізації корпоративної стратегії; - вміння визначати параметри системи планування АТ; - здатність встановлювати цілі та критерії корпоративного розвитку.
РН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;	- розуміння особливостей зовнішнього і внутрішнього середовища корпорації; - знання нормативно-правової бази корпоративного управління в Україні; - розуміння місця корпоративної культури у формуванні належного корпоративного управління; - здатність використовувати фундаментальні знання в сфері корпоративного управління для обґрунтування та реалізації управлінських рішень.
РН7. Організовувати та здійснювати	- розуміння змісту корпоративної культури та її

ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;	ролі у корпоративному управлінні; - знання основних концепцій, понять, термінів у сфері корпоративного управління; - набуття навичок спілкування з питань корпоративного управління щодо проблемних питань та наукових досягнень, як на загальному, так і на професійному рівнях, вміння готувати усні та письмові звіти; Сутність і фу
--	--

12.Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення дисципліни, згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є:

- екзамен (залік);
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Корпоративне управління» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Корпоративне управління» поділяється на 2 змістовних модуля – 5 тем у першому, 5 – у другому.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання використовуються такі засоби оцінювання:

- поточне усне опитування на лекційних та практичних заняттях;
- оцінка виконання практичних самостійних завдань;
- оцінка аналізу практичних ситуацій, кейсів на практичному занятті;
- рішення задач;
- тестова перевірка під час поточного контролю;
- проведення двох рубіжних контролів.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання використовуються такі засоби оцінювання:

- захист контрольної роботи;

- підсумковий контроль у формі екзамену: надання відповідей на теоретичні питання, виконання практичних завдань.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

13. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Корпоративне управління» включає в себе вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового курсу з метою визначення рівня підготовки здобувачів вищої освіти з дисциплін, які забезпечують цей курс. Контроль проводиться на першому занятті за завданнями, які відповідають програмі попередньої дисципліни. Для дисципліни «Корпоративне управління» такою дисципліною є «менеджмент організацій». За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам вищої освіти, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Корпоративне управління» є:

- відвідування лекційних та практичних занять;
 - систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
 - виконання обов'язкових завдань самостійної роботи;
 - виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача);
 - участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.
-

**** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.**

Для здобувачів вищої освіти денного відділення поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками:

- робота на лекціях (присутність на лекційних заняттях, ведення конспекту, участь в експрес-опитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії);

- робота на практичних заняттях (присутність на заняттях, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, усне опитування, тестування, рішення практичних задач, участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення екзамену і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. **Семестровий контроль** з дисципліни «Корпоративне управління» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTРоль (протягом кожного з модулів)	Робота на лекціях: - присутність на лекційних заняттях; - ведення конспекту; - участь в експрес-опитуванні (тестуванні); - участь у навчальній дискусії.	Макимум 40 балів за модуль

	Робота на практичних /семінарських заняттях: - присутність на заняттях; - доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни - усне опитування, тестування, рішення практичних задач; - участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання.	Максимум 60 балів за модуль
РУБІЖНИЙ (МОДУЛЬНИЙ) КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1 «Теоретичні основи корпоративного управління»	Максимальна оцінка – 100 балів
	Модульний контроль № 2 «Організаційно-правові та практичні аспекти корпоративного управління»	Максимальна оцінка – 100 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Згідно з рішенням кафедри
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ екзамен	Метою екзамену є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у формі співбесіди.	Критерії оцінювання зазначено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ECTS»

За роботу на лекційних та практичних заняттях бали розподіляються наступним чином:

а) робота на лекціях:

- 35-40 балів: здобувач вищої освіти відвідав 90% лекційних занять, має охайний конспект лекційного матеріалу, показує вільне володіння матеріалом, правильно відповідає на питання (тести), приймає активну участь у навчальній дискусії;

- 31-34 бали: здобувач вищої освіти відвідав 80% лекційних занять, має охайний конспект лекційного матеріалу, в основному орієнтується в матеріалі, але допускає неточності, незначні помилки при усних відповідях чи тестах, обізнаний з предметом, приймає участь у навчальній дискусії;

- 24-30 балів: здобувач вищої освіти відвідав 70% лекційних занять, конспект не повний, в ньому відсутні декілька лекцій або питань для самостійної роботи. Здобувач вищої освіти лише частково розкриває питання, слабо в них орієнтується, погано ознайомлений із теоретичними питаннями та з процесами, що їх репрезентують, дає неправильні відповіді на тестах, іноді приймає участь у навчальній дискусії;

- 0-23 бали: здобувач вищої освіти відвідав менш ніж 60% лекційних занять, має неохайний, неповний конспект, в якому відсутня більша кількість лекцій та завдань самостійної роботи. Здобувач вищої освіти невірно відповідає на питання, або недостатньо в

необхідному обсязі предмету, не приймає участі у навчальній дискусії;

б) робота на практичних заняттях:

- 54-60 балів. здобувач вищої освіти відвідав 90%-100% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 90%.

- 51-53 балів здобувач вищої освіти відвідав 75%-80% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 80%.

- 45-50 балів здобувач вищої освіти відвідав 60-70% практичних занять. Сумарний обсяг виконання практичних завдань протягом семестру – не менш ніж 60%.

- 0-44 бали здобувач вищої освіти відвідав менш ніж 60% практичних занять, та виконав менш ніж 30% загального обсягу практичних завдань.

Також передбачається порядок зарахування пропущених занять: усне відпрацювання пропущеної теми на встановлених за графіком викладача консультаціях з наданням конспекту лекційного або практичного заняття.

За умови, якщо здобувач вищої освіти через поважні обставини не отримав мінімальну кількість балів за поточним контролем за окремим змістовним модулем або не згоден з оцінкою, він може під час рубіжного контролю написати модульну контрольну роботу.

Оцінювання рубіжного контролю здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою. Розподіл балів за модулями відбувається наступним чином:

- модуль №1 – 100 балів;
- модуль №2 – 100 балів.

Модульна контрольна робота складається з двох теоретичних питань та практичного завдання

Шкалу оцінювання завдань модульної контрольної роботи наведено у таблиці:

Вид завдання	Бали	Критерії оцінки
Теоретичні питання : 2 питання по 25 балів максимум за кожне	20-25 балів	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом в повному обсязі, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичного питання. Відповідь на питання сформульовано в термінах науки, викладено літературною мовою, демонструє авторську позицію здобувача вищої освіти.
	15-19 балів	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, самостійно викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
	9-14 балів	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та

		обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
	5-8 балів	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питання під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
	0-4 балів	Здобувач вищої освіти: - не володіє навчальним матеріалом; - не в змозі його викласти; - не розуміє змісту теоретичних питань
Практичне завдання (максимум 50 балів)	40-50	Здобувач вищої освіти дав повну вичерпну відповідь, яка складається з: - вибору вірного алгоритму вирішення завдання; - правильного арифметичного результату; - доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків; (у разі потреби); - належним чином оформленої графічної частини (у разі потреби); - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - ґрунтовних висновків. При виконанні завдання допускається не більше 1-2 несуттєвих помилок або описок.
	30-39	В цілому здобувач вищої освіти дав повну відповідь, яка складається з: - вибору вірного алгоритму вирішення завдання; - приблизно правильного арифметичного результату (або не більше 3-4 несуттєвих помилок); - пояснення виконаних розрахунків; (у разі потреби); - графічної частини (у разі потреби), оформленої з деякими зауваженнями; - структурованого викладу матеріалу теоретичної частини завдання; - висновків. В цілому завдання повинно бути виконано не менш ніж на 75%.
	18-29	Відповідь здобувача вищої освіти: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - не має графічної частини (якщо вона є необхідною) або містить грубі помилки у розрахунках / має невірно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним) або не має пояснень та висновків; В цілому завдання виконано менш ніж на 75%.
	10-17	Здобувач вищої освіти розуміє суть завдання, але його відповідь: - містить суттєві помилки у виборі алгоритму вирішення завдання; - не має графічної частини (якщо вона є необхідною); - містить грубі помилки у розрахунках / має невірно визначений арифметичний результат (якщо він є необхідним); - не має пояснень та висновків; - містить не більше 30% виконаного завдання.
	0-9	Здобувач вищої освіти: - не розуміє завдання; - не в змозі його виконати; - виконав завдання повністю неправильно - виконав менш ніж 20% завдання.

Якщо здобувач вищої освіти не отримав оцінку, яка його задовольняє, за поточними результатами та результатами модульного контролю, оцінка виставляється за результатами екзамену, результати якого оцінюються за шкалою ЄКТС. Питання до екзамену здобувачі вищої освіти можуть знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua>.

Таким чином, остаточна оцінка за курс для здобувачів вищої освіти *денного відділення* розраховується за одним з наступних варіантів:

№	Змістовий модуль №1 (Т1, Т2, Т3, Т4, Т5)	Змістовий модуль № 2 (Т6, Т7, Т8,Т9,Т10)	Визначення остаточної оцінки (максимум 100 балів)
1	Поточний контроль 1	Поточний контроль 2	(ПК1 + ПК2)/2
2	Модульна контрольна робота (МКР) 1	Модульна контрольна робота (МКР) 2	(МКР1+МКР2) /2
3	Поточний контроль 1	Модульна контрольна робота (МКР) 2	(ПК1+МКР2)/2
4	Модульна контрольна робота (МКР) 1	Поточний контроль 2	(ПК2+МКР1)/2
5	Складання екзамену з дисципліни		100

До екзаменаційної відомості заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Контроль знань здобувачів вищої освіти *заочного відділення* здійснюється шляхом виконання та подальшого захисту контрольної роботи у вигляді відповідей на питання, що стосуються змісту роботи. Контрольна робота оцінюється за 100 бальною шкалою, її успішне виконання є підставою допуску до екзамену. Зміст завдань контрольної роботи можна знайти в системі дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка»: <https://moodle.zp.edu.ua> та у методичних вказівках до виконання контрольної роботи з

дисципліни «Корпоративне управління». Екзаменаційні завдання оцінюються за 100-бальною шкалою, 4-х бальною національною шкалою та за шкалою ECTS. Оцінка завдань відбувається аналогічно оцінюванню модульної контрольної роботи.

14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до проведення семінарських та практичних занять з курсу «Корпоративне управління» для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», освітня програма (спеціалізація) Менеджмент організацій і адміністрування / Укл. Л.С.Кутідзе. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019. 43 с.

2. Методичні вказівки до виконання самостійної та індивідуальної роботи з курсу «Корпоративне управління» для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент», освітня програма (спеціалізація) Менеджмент організацій і адміністрування / Укл. Л.С. Кутідзе. – Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019. _с.

15. Рекомендована література

Базова

1. Андрушків Б. М., Черничинець С. П. Корпоративне управління : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2011. 528 с.

2. Задихайло Д. В., Кібенко О. Р., Назарова Г. В. Корпоративне управління : навчальний посібник. Харків : Еспада, 2003. 668 с.

3. Козаченко А.В., Воронкова А.Е. Корпоративное управление : учебник для вузов. Киев : "Либра", 2004. 368 с

4. Мальська М. П., Мандюк Н.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління: теорія та практика: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 360 с.

Допоміжна

5. Блюмгардт А. Модели корпоративного управления. Киев : Наук. думка, 2003. 160 с.

6. Вакульчик О. М. Корпоративне управління: економіко-аналітичний аспект. Дніпропетровськ : Пороги, 2003. 257 с.

7. Довгань Л.Є., Пастухова В.В., Савчук Л.М. Корпоративне управління : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2007. 174с.

8. Дяченко Т.О. Сучасні проблеми корпоративного управління в Україні. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2017. № 6 (73). С. 71-75.

9. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління : навчальний посібник. Київ : Знання-Прес, 2002. 317с.

10. Ігнат'єва І.А., Гарафонов О.І. Корпоративне управління : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 600 с.

11. Корпоративне управління: навчальний посібник / Т. Л. Мостенська та ін Київ : Каравела, 2008. 384 с.

12. Ястремська О.М., Д.О. Ріпка. Корпоративне управління : конспект лекцій. . Харків : Вид. ХНЕУ, 2011. – 156 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

2. Про акціонерні товариства. Закон України від 17.09.2008 № 514-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

3. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>

4. Господарський кодекс України. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

5. Інтернет-портал для управлінців Менеджмент.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua/cm/>

6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра менеджменту
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративне управління
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: **«Менеджмент та адміністрування»**
(назва освітньої програми)

Спеціальність: **073 «Менеджмент»**
(найменування спеціальності)

Галузь знань: **07 «Управління та адміністрування»**
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: **магістр**
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
менеджменту
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 18 серпня 2020 р.

м. Запоріжжя 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корпоративне управління (обов'язкова)
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач	Кутідзе Людмила Сергіївна, доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту
Контактна інформація викладача	e-mail: kutidzeludmila@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Ауд.276
Обсяг дисципліни	Кількість годин - 120, кредитів - 4, лекції -30 , семінари - 14 , самостійна робота -76 , вид контролю - екзамен
Консультації	Згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити. Методологічною основою для вивчення дисципліни є дисципліни «Економіка і фінанси підприємств», «Менеджмент організацій», «Методологія та організація наукових досліджень». Постреквізити. Виробнича практика, переддипломна практика, атестаційна робота.	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
В умовах розвитку ринкових відносин в економіці держави гостро постає питання про підготовку спеціалістів, які могли б успішно оцінювати, передбачати, оперативно здійснювати ефективне управління. Саме для того, щоб розвинути у слухачів навички комплексного вирішення проблем, що виникають у практиці діяльності корпоративних структур, викладається дисципліна «Корпоративне управління». У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати загальні компетентності: - ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; - ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); - ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); - ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); фахові компетентності: - СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; - СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани; - СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; - СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію Очікувані програмні результати навчання: - РН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;	

- РН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;
- РН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
- РН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
- РН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення з понятійним апаратом, термінологією, використовуваною в сучасній практиці корпоративного управління, опанування системою теоретичних знань, умінь та практичних навичок в галузі корпоративного управління, визначення особливостей функціонування акціонерних товариств та прийнятті ефективних рішень при управлінні акціонерними товариствами.

5. Завдання вивчення дисципліни

Завданням навчальної дисципліни є:

- засвоєння теоретичних основ корпоративного управління;
- оволодіння методологічними основами прийняття управлінських рішень в корпоративному управлінні;
- використання основних елементів та принципів корпоративного контролю, механізм його здійснення в діяльності підприємств;
- застосування методів оцінювання економічної ефективності корпоративного управління.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи корпоративного управління.

Теоретичні основи та передумови виникнення корпоративного управління. Зовнішнє середовище корпоративного управління. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління. Організаційний механізм управління корпорацією. Суть економічного механізму корпоративного управління.

Змістовний модуль 2. Організаційно-правові та практичні аспекти корпоративного управління. Тактичне і стратегічне управління корпораціями Корпоративне управління капіталом та витратами. . Корпоративний контроль та звітність в системі корпоративного управління. . Корпоративна культура та її роль у корпоративному управлінні. Оцінювання ефективності та якості корпоративного управління

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1. Теоретичні основи та передумови виникнення корпоративного управління	Лек. -2, сем. – 2, сам.раб. - 7	11
2-3.	Тема 2. Зовнішнє середовище корпоративного управління	Лек. -4, сем. – 2, сам.раб. - 7	13
4.	Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	Лек. - 2, сем. – 1, сам.раб. - 8	12
5.	Тема 4. Організаційний механізм управління корпорацією	Лек. - 2, сем. – 1, сам.раб. - 8	11
6-7.	Тема 5. Суть економічного механізму корпоративного управління	Лек. - 4, сем. – 1, сам.раб. - 8	13
8.	Тема 6. Тактичне і стратегічне управління корпораціями	Лек. - 4, сем. – 1, сам.раб. - 8	13
9-10.	Тема 7. Корпоративне управління капіталом та витратами	Лек. - 4, сем. – 2, сам.раб. - 7	13

11.	Тема 8. Корпоративний контроль та звітність в системі корпоративного управління	Лек. - 2, сем. – 2, сам.раб. - 8	12
12.	Тема 9. Корпоративна культура та її роль у корпоративному управлінні	Лек. - 2, сам.раб. - 9	11
13-14.	Тема 10. Оцінювання ефективності та якості корпоративного управління	Лек. - 4, сем. –2, сам.раб. - 6	12

8. Самостійна робота

Самостійна робота включає такі види як підготовка до семінарських занять, підготовка до контрольних заходів, опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях.

Самостійна робота студентів може здійснюватися у таких формах:

1. Підготовка рефератів, есе з проблем корпоративного управління.
2. Написання тез доповідей та участь у конференціях.
3. Анотація прочитаної додаткової літератури.
4. Вивчення досвіду та узагальнення практики корпоративного управління.
5. Участь у конкурсах студентських наукових робіт з економічних дисциплін.

9. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка», контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи. Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Корпоративне управління» включає в себе вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення дисципліни, згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» є: екзамен; стандартизовані тести; командні проекти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи; інші види індивідуальних та групових завдань. Методами контролю при вивченні курсу є поточне усне опитування (індивідуальне та фронтальне, тестування, перевірка розв'язування практичних задач, перевірка виконання ситуаційних вправ, заслуховування рефератів, перевірка законспектованих питань винесених на самостійну роботу.

Контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Корпоративне управління» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання.

10. Політика курсу

При вивченні дисципліни «Корпоративне управління» необхідно спиратися на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Вивчення окремих тем потребує ознайомлення з нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність корпорацій; Інтернет - платформою Національного депозитарію України, фінансовою звітністю корпорацій, оприлюдненою згідно вимогам законодавства.

Студенти мають: регулярно відвідувати заняття; планомірно працювати над матеріалами курсу; точно та вчасно виконувати завдання викладача; брати участь в обговоренні дискусійних питань; самостійно знаходити та опрацьовувати аналітичні матеріали з проблем корпоративного управління, фінансової діяльності корпорацій; долучатися до активних форм навчання; брати участь у роботі наукового гуртка кафедри, конференціях і творчих конкурсах; готувати й публікувати тези доповідей. Відпрацювання пропущених занять є неодмінним.

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності.